

STATE OF
YOUTH NL

Sociale Media

Onderzoeksrapport State of Youth NL

Publicatiedatum: 26 augustus 2026

STATE OF YOUTH NL IS EEN INITIATIEF VAN

DIT ONDERZOEK IS UITGEVOERD BINNEN HET PROGRAMMA 'SPACETEEN'

IN SAMENWERKING MET

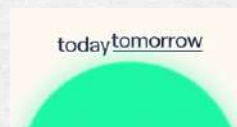
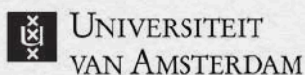
KINDERPOSTZEGELS
voor kinderen door kinderen

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Center for research on Children, Adolescents
and the Media (CCAM), ASCoR

HET PROGRAMMA 'SPACETEEN' IS EEN SAMENWERKING TUSSEN

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het *State of Youth NL*-rapport over het perspectief van kinderen (10 t/m 12 jaar) en jongeren (13 t/m 18 jaar) op sociale media en de oplossingen die zij zien om de negatieve effecten hiervan tegen te gaan. Maar liefst 990 kinderen en jongeren hebben meegedaan aan ons onderzoek en hun stem laten horen.

State of Youth NL is een initiatief van **Stichting KidsRights**. Dit onderzoek is uitgevoerd binnen het programma **SpaceTeen** (zie pagina 12 voor meer informatie over SpaceTeen), in samenwerking met het Center for research on Children, Adolescents and the Media (CCAM) van de **Universiteit van Amsterdam** en **Kinderpostzegels**.

State of Youth NL is een **uniek platform voor jongerenparticipatie**. Samen met onze partners hebben we het **allereerste statistisch representatieve jongerenpanel** van Nederland opgebouwd. Een innovatieve manier om **duurzaam** en **structureel** de stem van kinderen en jongeren op te halen. We bundelen hun stemmen en maken hun verhalen zichtbaarder en hoorbaarder.

Voor dit onderzoek hebben wij samengewerkt met marktonderzoeksbureau Motivaction om een steekproef uit te zetten onder kinderen en jongeren van 10 t/m 18 jaar. We zetten ons daarbij in voor representativiteit op leeftijd, gender, opleiding en provincie.

Ons onderzoek laat zien dat kinderen en jongeren hun digitale rechten heel belangrijk vinden, maar dat deze volgens hen nog onvoldoende worden gerespecteerd door sociale media platforms. Daarbij geeft een ruime meerderheid aan dat de functies van sociale media misbruik maken van de kwetsbaarheden van kinderen en jongeren, en dat het moeilijk is om zelf te bepalen hoe lang zij deze apps gebruiken. Het is belangrijk om deze signalen serieus te nemen en kinderen en jongeren actief te betrekken bij het ontwerpen en reguleren van sociale media.

Wij zijn dankbaar voor alle kinderen en jongeren die hun ervaringen met ons hebben gedeeld en zich inzetten voor de rechten van hun generatie. Ook bedanken wij onze partners voor hun steun, expertise en netwerk.

Wij hopen dat het lezen van dit rapport u waardevolle inzichten biedt. Bij vragen kunt u contact met ons opnemen via info@stateofyouth.org.

Met vriendelijke groeten,

State of Youth NL

Dé megafoon van de nieuwe generatie

Conclusies

Tijdens het veldwerk is een onderscheid gemaakt tussen twee leeftijdsgroepen: **kinderen van 10 t/m 12 jaar** en **jongeren van 13 t/m 18 jaar**. Voor beide groepen is een aparte vragenlijst ontwikkeld, met deels dezelfde vragen, omdat hun belevingswereld, ervaringen en ontwikkelingsfase van elkaar verschillen.

Om recht te doen aan deze verschillen, worden de onderzoeksresultaten in dit rapport ook uitgesplitst naar leeftijdsgroep weergegeven. Per vraag refereren we naar de relevante groepen.

Enkele relevante conclusies:

63% van de jongeren vindt dat de **functies van sociale media misbruik maken van de kwetsbaarheden van jongeren**: **58%** vindt dat sociale media het **moeilijk maken om zelf te bepalen hoe lang zij deze gebruiken**.

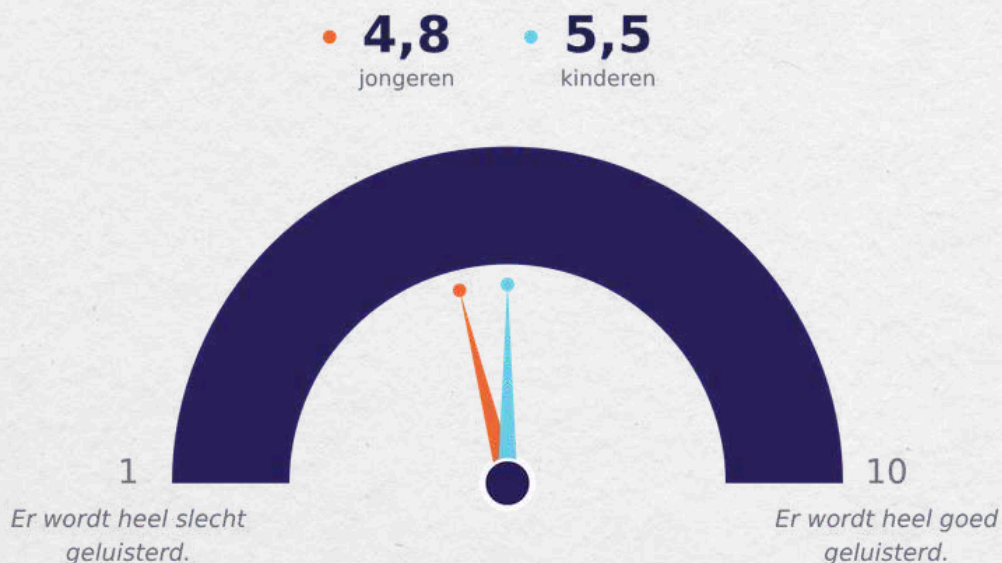
Volgens kinderen en jongeren ligt de **verantwoordelijkheid** om hen te beschermen vooral bij de **sociale media apps zelf**, **ouders** en de **overheid**. Maar liefst **78%** van de kinderen en **77%** van de jongeren vindt dat sociale media hun apps minder schadelijk moeten maken.

Kinderen en jongeren willen **meepraten én meebeslissen**: **67%** van de kinderen en **65%** van de jongeren vindt het **(heel) belangrijk om mee te praten over hoe sociale media worden gemaakt**.

Ook op het gebied van jongerenparticipatie zijn er nog stappen te zetten.

Op een schaal van 1 tot 10 geven kinderen gemiddeld een score van 5.5 en jongeren een 4.8 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt.

Conclusies

Kortom: kinderen en jongeren worden in Nederland nog niet altijd betekenisvol betrokken, en de verdere resultaten van ons onderzoek laten zien dat zij kritisch zijn over sociale media platforms en generieke sociale media verboden. Sociale media platforms schaden kinderrechten, terwijl beleidsmaatregelen die zonder inspraak van kinderen en jongeren tot stand komen voorbijgaan aan hun recht om gehoord te worden.

Dit staat op gespannen voet met zowel **artikel 3** van het **Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK)**, dat voorschrijft dat het belang van het kind voorop moet staan, als **artikel 12**, dat kinderen het recht geeft hun mening te geven over de zaken die hen aangaan. General Comment 12 benadrukt bovendien dat kinderen niet alleen gehoord moeten worden, maar ook serieus genomen moeten worden in besluitvorming. General 25 vult dit aan door te onderstrepen dat kinderen expliciet het recht hebben om gehoord te worden over kwesties rond online veiligheid.

Daarom brengt dit onderzoek hun stem in kaart, zodat deze kan worden meegenomen in de besluitvorming van de overheid, sociale media platforms en andere relevante partijen.

Aanbevelingen

Kinderen en jongeren hebben veel ideeën voor onder andere de **overheid**, en **bedrijven** om de negatieve effecten van sociale media tegen te gaan en de digitale wereld veiliger en positiever te maken.

Sociale media apps

78% van de kinderen (10 t/m 12) en **77%** van de jongeren (13 t/m 18) vindt dat sociale media hun apps **zo moeten maken dat ze minder slecht zijn voor kinderen en jongeren**.

Zij willen **meer transparantie** en **beter privacybescherming** vanuit sociale media platforms, zo blijkt uit open antwoorden. Maar liefst **62%** vindt dat sociale media platforms misbruik maken van hun kwetsbaarheden, **56%** vindt het niet duidelijk wat er met hun gegevens gebeurt.

Ouders

25% van de kinderen maken afspraken met hun ouders om samen minder op sociale media te zitten. **44%** van de kinderen vindt dat hun ouders te veel op sociale media zitten. Zie pagina 26 voor meer hierover.

De overheid

Jongeren vragen de overheid onder andere om **meer toezicht** en **beter regelgeving**, zo blijkt uit open antwoorden. Kinderen én jongeren zijn tegen een leeftijdsverbod wanneer dat hen raakt. Ze vinden het vooral belangrijk dat zij kunnen **meepraten** en **meebeslissen** over het ontwerp en de regulering van sociale media.

Kinderen en jongeren zelf

Kinderen en jongeren kunnen **onderling afspraken maken** en **elkaar helpen** om minder op sociale media te zitten. Zie pagina 26 voor meer hierover.

Scholen

Scholen kunnen bijvoorbeeld leerlingen meer **wijzen op de rechten die zij hebben**. Dit vinden kinderen en jongeren belangrijk - zie ook pagina 16.

Kinderen en jongeren geven aan dat er onvoldoende naar hen wordt geluisterd. **990 respondenten hebben inmiddels hun stem laten horen over de zorgen die zij hebben rondom sociale media, en reiken de hand door zelf met oplossingen te komen. Nu is het aan politici en beleidsmakers, en sociale media bedrijven om hiernaar te luisteren en zich actief in te zetten voor jongerenparticipatie en een gezonde, positieve en veilige online omgeving.**

Kortom, het is de hoogste tijd om jongerenparticipatie structureel te verankeren in wetgeving, beleid en praktijk, en jongeren actief te betrekken bij beslissingen die hun digitale leefwereld raken. Juist nu er op Europees niveau steeds vaker wordt gesproken over mogelijke sociale mediaverboden en andere regulerende maatregelen is het essentieel dat de stem van kinderen en jongeren wordt meegenomen. Alleen door beleid samen met hen vorm te geven, kan nieuwe wetgeving aansluiten bij hun ervaringen, behoeften en leefwereld.

INHOUDSOPGAVE

01	<u>VOORWOORD</u>
02	<u>CONCLUSIES</u>
04	<u>AANBEVELINGEN</u>
07	<u>INLEIDING</u>
09	<u>ONDERZOEKSOPZET</u>
10	<u>LEESWIJZER</u>
11	<u>MENSEN- EN</u> <u>KINDERRECHTEN</u>
13	<u>JONGERENPARTICIPATIE</u>
14	<u>RESULTATEN</u>
15	<u>Verantwoordelijkheid</u>
16	<u>Tijdsbesteding op populaire apps</u>
19	<u>Digitale rechten</u>
24	<u>Jongerenparticipatie</u>
26	<u>Sociale media</u> <u>verboden/leeftijdsbeperkingen</u>
27	<u>Oplossingen</u>
28	<u>Schermtijd ouders en vrienden</u>
30	<u>Hulpbehoefte, hulp vragen en afspraken</u> <u>maken</u>

INHOUDSOPGAVE

35	<u>Analyse</u>
36	<u>TOT SLOT</u>
37	<u>BIJLAGEN</u>
37	<u>Verdragsartikelen</u>
43	<u>Vragenlijsten</u>

Inleiding

Kansenongelijkheid, mentale problemen, geen betaalbare woningen. Jongeren worden op dit moment hard getroffen. Logisch dus dat de nieuwe generatie zich steeds vaker laat horen. State of Youth NL vindt het belangrijk dat álle jongeren gehoord worden en bundelt hun stemmen tot één luide stem. **Zie ons als een megafoon: wij versterken de stem van jongeren, zodat hun problemen eindelijk écht serieus worden genomen.**

Via onze online community geven kinderen en jongeren hun mening over thema's die voor hen belangrijk zijn. Deze inzichten gebruikt State of Youth NL om te strijden voor **betekenisvolle jongerenparticipatie, verandering en echte oplossingen.**

Binnen het programma **SpaceTeen**, in samenwerking met **Kinderpostzegels** en het Center for research on Children, Adolescents and the Media (CCAM) van de **Universiteit van Amsterdam** onderzochten we hoe kinderen en jongeren denken over sociale media en digitale kinderrechten. De aanleiding hiervoor ligt in het groeiende maatschappelijke en politieke debat over de invloed van sociale media op kinderen en jongeren en voorstellen voor strengere regelgeving. Juist in deze discussies is het belangrijk dat er niet alleen over, maar vooral met hen wordt gesproken. Daarom staan in dit rapport de ervaringen, zorgen en ideeën van kinderen en jongeren centraal.

Uit eerder onderzoek blijkt dat sociale media een belangrijke rol spelen in het leven van kinderen en invloed hebben op hun welzijn. In ons onderzoek naar kinderrechten, waaraan 1.005 kinderen deelnamen, gaf 18% van de respondenten aan dat sociale media te veel het perfecte plaatje laten zien. Van deze groep noemde 66% onzekerheid als belangrijkste gevolg. Ook in ons onderzoek naar prestatiedruk, waaraan een groep van 3.026 jongeren deelnam, kwam de invloed van sociale media naar voren. Vijf procent van de respondenten gaf aan juist op sociale media de meeste prestatiedruk te ervaren. Zij vergelijken daar niet alleen hun uiterlijk met dat van anderen (60%), maar ook hun levensstandaard (57%) en hun carrière of toekomstperspectief (43%).

Deze bevindingen sluiten aan bij een bredere maatschappelijke ontwikkeling in Nederland. Bijna twee op de drie Nederlanders (63%) van 15+ jaar oud zijn voor een verbod op sociale media onder de 16 jaar (Newcom, 2026). Sociale media zijn een integraal onderdeel van het dagelijks leven van kinderen en jongeren en brengen zowel kansen als risico's met zich mee. Ze bieden mogelijkheden voor ontspanning, sociale verbondenheid en toegang tot informatie en kennis. Tegelijkertijd kunnen zij leiden tot problemen zoals cyberpesten, verlies van privacy, stress, negatieve effecten op slaap, concentratie en welzijn, grensoverschrijdend gedrag, de verspreiding van desinformatie en een groeiende afhankelijkheid van platforms die zijn gebaseerd op de aandachtseconomie (Netwerk Mediawijsheid, 2026). De maatschappelijke relevantie van dit onderwerp blijkt ook uit de recente rechtszaken tegen Meta en TikTok in de Verenigde Staten (NOS, 2026). Jongeren en hun ouders stellen hierin dat de platforms bijdragen aan de problematisch en mogelijk verslavend gebruik van sociale media onder jongeren.

Inleiding

Ook binnen de Europese Unie groeit de bezorgdheid over de invloed van sociale media op kinderen en jongeren. Uit onderzoek blijkt dat een grote meerderheid van de Europeanen wil dat de EU meer doet om kinderen online te beschermen. Bijna twee derde van de respondenten is voorstander van regels die de toegang van kinderen tot sociale media beperken op basis van leeftijd ([EU challenges and priorities, 2026](#)).

Om tot een gezamenlijke aanpak te komen, organiseerde de EU een speciaal panel waarin jongeren en experts hun ervaringen, zorgen en ideeën deelden over een veiligere online omgeving voor kinderen en jongeren. Het rapport dat uit het speciale panel volgde benadrukt de belangrijke uitdagingen waarmee kinderen online worden geconfronteerd en doet aanbevelingen voor een betere bescherming en versterking van hun positie. Daarnaast biedt het inspiratie voor een leeftijdsgerichte en verantwoorde omgang met sociale media en andere digitale diensten ([Report by the special panel on child safety online, 2026](#)). Hiernaast is de Europese Commissie ook bezig met het plan om een leeftijdsverificatie-app te ontwikkelen die gericht is op het ontwikkelen van gebruiksvriendelijke, privacybeschermende oplossingen voor onlineplatforms ([Europese Commissie, 2026](#)). De Nederlandse overheid en experts hebben hier gemengd op gereageerd ([NOS, 2026](#)).

Australië is het eerste land ter wereld dat een verbod op sociale media voor kinderen onder de 16 jaar heeft ingevoerd. Kinderen reageren kritisch op deze maatregel ([NOS, 2024](#)). Zij benadrukken juist ook de positieve kanten van sociale media, zoals contact met vrienden, toegang tot informatie en de mogelijkheid om zichzelf te uiten. Tegelijkertijd laten zij zien dat een verbod niet altijd effectief is, omdat er manieren zijn om dergelijke beperkingen te omzeilen. Recentelijk stemde het Franse parlement ook in met een sociale media verbod voor kinderen onder de 15 jaar. Met dit verbod zou Frankrijk het eerste land binnen de Europese Unie zijn dat een algemeen verbod invoerde ([NOS, 2026](#)). De Constitutionele Raad heeft de wet daarna verworpen, waardoor deze wet uiteindelijk niet in werking is getreden ([NOS, 2026](#)).

Eerdere onderzoeken laten zien dat kinderen en jongeren zich bewust zijn van zowel de voordelen als de nadelen van sociale media. Juist daarom is het belangrijk om hen actief te betrekken bij gesprekken over een gezonde, veilige en inclusieve digitale omgeving. Hun ervaringen en perspectieven zijn essentieel om beleid en oplossingen te ontwikkelen die aansluiten bij hun leefwereld.

Kinderen en jongeren willen graag meebeslissen over hun toekomst en laten zien dat de urgentie hoog is. De overheid moet nú doorpakken: met duidelijke keuzes, consistent beleid inzake de online omgeving en sociale media en door kinderen en jongeren actief te betrekken in besluitvorming. Sociale media platforms moeten verantwoordelijkheid nemen en kinderrechten centraal stellen in hun activiteiten. Tegelijkertijd hebben kinderen en jongeren zelf ook de kracht om verandering te bewerkstelligen.

Onderzoeksopzet

Op 1 juni is ons onderzoek naar sociale media van start gegaan. Tijdens dit onderzoek hebben we kinderen en jongeren tussen de 10 en 18 jaar gevraagd hun mening te geven over de problemen en gevolgen die zij ervaren rondom dit onderwerp, en de oplossingen die zij hiervoor zien. Van 1 juni t/m 22 juni 2026 konden respondenten de interactieve en laagdrempelige vragenlijst invullen.

Methode

In samenwerking met marktonderzoeksbureau Motivaction hebben wij het onderzoek uitgezet.

In samenwerking met het Stempunt-panel van Motivaction is een steekproef getrokken van n = 389 kinderen in de leeftijdsgroep 10 t/m 12 jaar en van n = 601 jongeren in de leeftijdsgroep 13 t/m 18 jaar. Het Stempunt-panel staat in voor een evenwichtige spreiding over de verschillende leeftijden en goede verdeling naar gender. Daarnaast is er in deze samenwerking met Motivaction gestreefd naar een zo breed mogelijke spreiding naar opleidingsniveau en woonplaats (provincie). Zo bekwamen we voor dit onderzoek een omvangrijke en divers samengestelde steekproef van Nederlandse kinderen en jongeren.

In totaal zijn er zo 990 complete vragenlijsten verzameld van respondenten tussen de 10 en 18 jaar.

Veldwerkperiode

Het onderzoekstraject (via het Stempunt-panel) heeft plaatsgevonden van 1 tot en met 22 juni 2026.

De opzet van de vragen die voor dit rapport zijn gebruikt, is opgenomen in de [bijlagen](#). Het onderzoek bestreek echter meer thema's dan in dit rapport worden behandeld. De overige resultaten van deze SpaceTeen studie zullen in november 2026 gedeeld worden.

Leeswijzer

Opbouw

In de vragenlijst kregen respondenten op basis van hun antwoorden bepaalde vragen en/of antwoordopties voorgelegd. De basis (het aantal dat de vraag voorgelegd kreeg) staat bij de resultaten vermeld. Dit wordt weergegeven door: n= [aantal personen].

Definities

- **IVRK** - Deze afkorting staat voor 'Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind' ofwel het Kinderrechtenverdrag. Op 20 november 1989 nam de Verenigde Naties het kinderrechtenverdrag aan. Op 8 maart 1995 ratificeerde Nederland het Verdrag.
- **Jongeren en Kinderen** - Volgens artikel 1 van het IVRK is een kind '*ieder mens jonger dan achttien jaar (...)*'. Voor de leesbaarheid gebruiken wij in dit rapport voor de doelgroep 13 t/m 18 de term 'jongeren', en voor de doelgroep 10 t/m 12 'kinderen'. Als wij het hebben over jongerenparticipatie, dan bedoelen wij kinder- en jongerenparticipatie.
- **UVRM** - Deze afkorting staat voor de 'Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens'. Op 10 december 1948 werd de UVRM met een grote meerderheid van de stemmen en geen tegenstemmen door de Verenigde Naties aangenomen. Onder andere door Nederland. De UVRM is geen wet maar is wel van grote betekenis als morele en juridische standaard omtrent mensenrechten.
- **EVRM** - Deze afkorting staat voor 'Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden'. Op 4 november 1950 is dit verdrag tot stand gekomen in navolging van de UVRM. Alle lidstaten van de Raad van Europa hebben het verdrag ondertekend. Nederland is lid van de Raad van Europa en heeft dit verdrag dus ook ondertekend.

Bijlagen

In de bijlagen is aanvullende informatie te vinden, zoals:

- Verdragsteksten die horen bij de genoemde artikelen van het IVRK;
- De vragenlijsten.

Mensen- en Kinderrechten

Internationale afspraken over mensenrechten zijn vastgelegd in de UVRM en het EVRM. Deze rechten gelden voor iedereen, ook voor kinderen. Daarnaast hebben kinderen ook nog extra speciale rechten. Deze zijn vastgelegd in het IVRK.

Kinderrechten zijn er voor alle kinderen. Het maakt niet uit waar je vandaan komt, hoe je eruit ziet en of je rijk bent of arm. Sommige kinderen hebben een moeilijker leven dan anderen. Zij hebben recht op extra bescherming en hulp.

De Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens (UVRM) en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM)

Op 10 december 1948 namen de Verenigde Naties de UVRM aan. De UVRM bestaat uit 30 artikelen die de fundamentele rechten en vrijheden vastleggen voor alle mensen ongeacht hun nationaliteit, geslacht, en religie.

Op 4 november 1950 is het EVRM ondertekend door de Raad van Europa in Rome in navolging van de UVRM. Het is een Europees verdrag dat de mensen- en burgerrechten van alle inwoners van de aangesloten landen regelt.

Wat is het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK)?

Op 20 november 1989 namen de Verenigde Naties het IVRK aan. Hierin staan 54 artikelen met afspraken over de rechten van kinderen en jongeren tot 18 jaar. Deze kinderrechten omvatten afspraken over hoe we met jongeren onder de 18 jaar moeten omgaan. Bijna alle landen in de wereld zijn partij bij het IVRK. Nederland ook, sinds maart 1995. Al 30 jaar dus. Als een land partij is bij het verdrag moet het zich aan de regels houden die daarin staan.

Relevante artikelen

Er zijn verschillende kinderrechten van belang bij de invloed van sociale media op het leven van kinderen. Deze rechten benadrukken zowel de positieve als negatieve aspecten van sociale media.

Zoals eerder benoemd, is het volgens **art. 3** van belang dat er bij alle regels en beleid rondom sociale media wordt gekeken naar wat het beste is voor kinderen. **art. 16** waarborgt de rechten van kinderen op privacy. **Art. 17** benadrukt het recht van kinderen op toegang tot informatie. **Art. 19** richt zich op de bescherming van kinderen tegen alle vormen van geweld, mishandeling en uitbuiting. In de context van sociale media betekent dit dat kinderen beschermd moeten worden tegen online risico's, zoals cyberpesten, intimidatie, grooming en seksueel misbruik. Volgens **art. 31** hebben kinderen het recht tot spelen, ontspannen en deelnemen aan culturele activiteiten. Sociale media kunnen hieraan bijdragen door mogelijkheden te bieden voor creativiteit, ontspanning en contact met vrienden. **Art. 32** beschermt kinderen tegen economische uitbuiting. In het kader van sociale media betekent dit dat kinderen beschermd moeten worden tegen misleidende commerciële praktijken.

In **General Comment No. 25** van het IVRK bespreekt het VN-kinderrechtencomité hoe Staten de rechten van kinderen moeten waarborgen in de digitale wereld. Het stelt dat Staten, ouders en scholen kinderen moeten beschermen tegen de risico's in de digitale wereld terwijl ze tegelijkertijd de kansen, zoals toegang tot informatie, onderwijs, participatie, moeten bevorderen.

Volgens art. 12 en art. 13 hebben kinderen het recht om hun mening te kunnen geven. Ook in de UVRM staat dit vastgelegd. Betekenisvolle jongerenparticipatie betekent dat kinderen en jongeren mee kunnen praten, beslissen en doen. Zeker als het gaat over onderwerpen die hen direct aangaan.

Art. 42 van het IVRK legt vast dat kinderen het recht hebben op **informatie** over deze rechten. Jongeren die zich bewust zijn van hun rechten, zijn beter in staat om voor zichzelf op te komen. Onder andere scholen, beleidsmakers, en organisaties moeten zich hiervoor inspannen. De Kinderrechtentoets dient verder als een handvat om ervoor te zorgen dat de kinderrechten worden nagekomen.

Over KidsRights

De internationale kinderrechtenorganisatie KidsRights, gevestigd in Amsterdam, is de initiatiefnemer van State of Youth Nederland.

KidsRights is in 2003 opgericht door Marc Dullaert en zet zich in voor een wereld waarin alle kinderen en jongeren toegang hebben tot hun rechten en hun potentieel kunnen realiseren. KidsRights geeft kinderen wereldwijd een stem en ondersteunt jonge changemakers die zelf in actie komen om hun positie te verbeteren.

In 2019 lanceerde KidsRights State of Youth tijdens de Wereldtop van Nobelprijswinnaars voor de Vrede en een dag later bij de Verenigde Naties in New York. State of Youth is de eerste digitale, grensoverstijgende jeugdstaat die jongeren mondiger maakt, wereldwijd met elkaar verbindt, hun stem vraagt via preferenda en hen ondersteunt bij het opzetten van eigen projecten en afdelingen.

Daarnaast reikt KidsRights jaarlijks de Internationale Kindervredesprijs uit: de belangrijkste jeugdprijs ter wereld, die in 2024 haar twintigjarig bestaan vierde. Ook publiceert KidsRights de KidsRights Index (KRI), de eerste en enige jaarlijkse ranglijst die alle 193 VN-lidstaten beoordeelt op kinderrechten, ontwikkeld sinds 2013 in samenwerking met de Erasmus Universiteit.

Sinds 2017 heeft KidsRights ECOSOC Special Consultative Status.

Over SpaceTeen

SpaceTeen is een onderzoeksprogramma waarin onderzoekers, ontwerpers en andere partijen nauw samenwerken met tieners om overmatig gebruik van sociale media beter te begrijpen en terug te dringen.

Via fundamenteel onderzoek en praktische ontwerpinterventies wil SpaceTeen jongeren weer grip geven op hun aandacht en tijd, zodat zij volwaardig kunnen blijven deelnemen aan de digitale samenleving. Jongeren worden daarbij actief betrokken in de onderzoeks- en ontwerpfasen. Het programma staat onder leiding van dr. Sindy Sumter en dr. Lise-Marie Nassen.

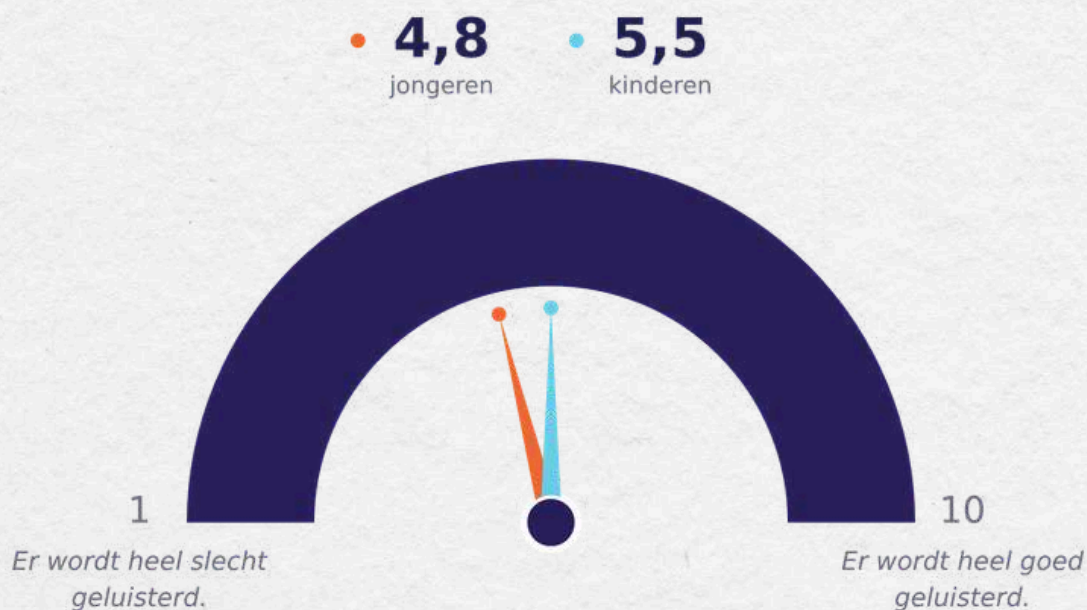
SpaceTeen werkt samen met de Universiteit van Amsterdam, de Erasmus Universiteit Rotterdam, YoungMedia, Kinderpostzegels, NEMO, Gemeente Amsterdam, KidsRights, KPN, ScrollScrollScroll, Muzus en TodayTomorrow. Dit onderzoek is (mede) gefinancierd met de PPS-i middelen van het Ministerie van Economische Zaken vanuit TKI CLICKNL, en maakt onderdeel uit van het programma Ontwerpkracht & Transitie.

Jongerenparticipatie

Kinderen en jongeren kritisch over de manier waarop er naar hen geluisterd wordt

Volgens art. 19 van de UVRM heeft iedereen, dus ook kinderen en jongeren, het recht om vrijelijk diens mening te uiten en door te geven. Daarnaast hebben kinderen volgens art. 12 en art. 13 van het IVRK het recht om hun mening vrijelijk te uiten over onderwerpen die hen aangaan, hierbij moet aan de mening van het kind passend belang worden gehecht. Wij vroegen de kinderen en jongeren hoe zij dit ervaren.

Op een schaal van 1 tot 10 geven kinderen (10-12 jaar) (Basis: $n=182$) gemiddeld een score van 5.5 en jongeren (13-18 jaar) (Basis: $n=292$) een 4.8 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt.

Ook in ons onderzoek naar Kinderrechten (*Een Jonge Blik op Kinderrechten*) gaven jongeren (12 t/m 17 jaar) gemiddeld een **onvoldoende**, namelijk een score van **3.8**. In ons recente onderzoek naar Geldzorgen werd een **4.2** gegeven. Ondanks de kleine stijging in vergelijking met deze eerdere onderzoeken laat dit onderzoek wederom zien dat er volgens jongeren **onvoldoende naar hun mening wordt geluisterd**.

Wij maken ons zorgen over de aanhoudende slechte score voor de manier waarop naar kinderen en jongeren wordt geluisterd. Uit State of Youth NL onderzoeken blijkt dat zij zich nog onvoldoende gehoord voelen, zowel bij specifieke thema's zoals sociale media als in bredere besluitvorming door onder andere de overheid. Dit staat in scherp contrast met de urgente noodzaak om betekenisvolle jongerenparticipatie structureel te verankeren. Kinderen en jongeren zijn immers expert van hun eigen leefwereld en hun perspectieven zijn onmisbaar bij onderwerpen die hen direct raken. Om hun rechten daadwerkelijk te waarborgen, is het essentieel dat hun stem actief wordt meegenomen in beslissingen die impact hebben op hun leven.

Resultaten

De bevindingen uit het onderzoek

>> Lees snel verder

Verantwoordelijkheid

Wie moet kinderen en jongeren beschermen tegen de **negatieve effecten van sociale media**? (*meerdere antwoorden mogelijk)

Kinderen (10 t/m 12 jaar)

De **ouders** hebben verantwoordelijkheid (**39%**),

sociale media apps zeker ook (**31%**),

daarnaast **de overheid** (**28%**),

en ook **scholen** (**17%**),

en **jongeren zelf** (**13%**).

n=193 kinderen 10 t/m 12 jaar

Jongeren (13 t/m 18 jaar)

De **sociale media apps** hebben verantwoordelijkheid (**33%**),

ouders zeker ook (**31%**),

daarnaast **de overheid** (**30%**),

en ook **jongeren zelf** (**20%**),

en **scholen** (**16%**).

n=295 jongeren 13 t/m 18 jaar

Tijdbesteding op populaire apps

Kinderen en jongeren beoordelen **de tijd** die zij besteden aan **sociale media-apps**

Opvallend: veel apps worden door kinderen niet gebruikt, jongeren reflectief over eigen gebruik van bepaalde apps

Voornamelijk jongeren zijn reflectief en geven aan dat zij **te veel** tijd besteden op apps zoals **TikTok, Snapchat en YouTube**.

Opvallend is bovendien dat veel apps die vanaf 13 jaar toegankelijk zijn, door de meeste kinderen (10 t/m 12) inderdaad **niet gebruikt worden**.

Kinderen (10 t/m 12 jaar)

33,7% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op YouTube te besteden. 51,7% precies goed en 9,5% te weinig. **5,1% gebruikt de app niet.**

17,5% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op TikTok te besteden. 20,1% precies goed en 5,4% te weinig. **57,1% gebruikt de app niet.**

12,3% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op Snapchat te besteden. 24,4% precies goed en 6,2% te weinig. **57,1% gebruikt de app niet.**

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=389)

Jongeren (13 t/m 18 jaar)

45,6% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op TikTok te besteden. 30,8% precies goed en 2% te weinig. **21,6% gebruikt de app niet.**

37,6% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op Snapchat te besteden. 39,8% precies goed en 4,7% te weinig. **18% gebruikt de app niet.**

28,5% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op YouTube te besteden. 56,4% precies goed en 7% te weinig. **8,2% gebruikt de app niet.**

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=601)

Tijdbesteding op populaire apps

Kinderen (10 t/m 12 jaar) beoordelen **de tijd** die zij doorbrengen op **sociale media-apps**

33,7% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op YouTube te besteden. 51,7% precies goed en 9,5% te weinig. **5,1% gebruikt de app niet.**

17,5% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op TikTok te besteden. 20,1% precies goed en 5,4% te weinig. **57,1% gebruikt de app niet.**

12,3% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op Snapchat te besteden. 24,4% precies goed en 6,2% te weinig. **57,1% gebruikt de app niet.**

9,8% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op WhatsApp te besteden. 62% precies goed en 9,8% te weinig. **18,5% gebruikt de app niet.**

4,1% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op Instagram te besteden. 14,9% precies goed en 6,4% te weinig. **74,6% gebruikt de app niet.**

3,1% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op Facebook te besteden. 9,5% precies goed en 4,6% te weinig. **82,8% gebruikt de app niet.**

2,8% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op Discord te besteden. 10,3% precies goed en 3,6% te weinig. **88,3% gebruikt de app niet.**

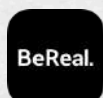
2,6% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op Pinterest te besteden. 14,4% precies goed en 5,7% te weinig. **77,4% gebruikt de app niet.**

2,1% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op X (voorheen: Twitter) te besteden. 4,1% precies goed en 2,6% te weinig. **91,3% gebruikt de app niet.**

1,5% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op Twitch te besteden. 5,7% precies goed en 3,3% te weinig. **89,5% gebruikt de app niet.**

1% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op BeReal te besteden. 3,1% precies goed en 4,1% te weinig. **91,8% gebruikt de app niet.**

0,8% van de kinderen geeft aan **te veel** tijd op Messenger te besteden. 8% precies goed en 3,3% te weinig. **87,9% gebruikt de app niet.**

Tijdbesteding op populaire apps

Jongeren (13 t/m 18 jaar) beoordelen **de tijd** die zij doorbrengen op **sociale media-apps**

45,6% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op TikTok te besteden. 30,8% precies goed en 2% te weinig. **21,6% gebruikt de app niet.**

37,6% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op Snapchat te besteden. 39,8% precies goed en 4,7% te weinig. **18% gebruikt de app niet.**

28,5% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op YouTube te besteden. 56,4% precies goed en 7% te weinig. **8,2% gebruikt de app niet.**

18,8% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op WhatsApp te besteden. 73% precies goed en 7,5% te weinig. **0,7% gebruikt de app niet.**

15,6% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op Instagram te besteden. 51,6% precies goed en 9,2% te weinig. **23,6% gebruikt de app niet.**

5,3% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op Facebook te besteden. 22,1% precies goed en 12,1% te weinig. **60,4% gebruikt de app niet.**

4,7% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op Discord te besteden. 16% precies goed en 6% te weinig. **73,4% gebruikt de app niet.**

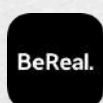
2,8% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op X (voorheen: Twitter) te besteden. 8,5% precies goed en 6% te weinig. **82,7% gebruikt de app niet.**

2,5% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op Twitch te besteden. 8% precies goed en 4,7% te weinig. **84,9% gebruikt de app niet.**

2,3% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op Pinterest te besteden. 20,1% precies goed en 11,6% te weinig. **65,9% gebruikt de app niet.**

2% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op BeReal te besteden. 10,3% precies goed en 6,3% te weinig. **81,4% gebruikt de app niet.**

1,5% van de jongeren geeft aan **te veel** tijd op Messenger te besteden. 14,6% precies goed en 9,8% te weinig. **74% gebruikt de app niet.**

Digitale rechten

Kinderen en jongeren vinden deze **heel belangrijk**, maar ze worden nog **niet altijd gerespecteerd**

Aan de kinderen is een algemene vraag gesteld.

Hoe belangrijk vind jij jouw digitale rechten?

7,8

gemiddeld cijfer

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=193)

Aan de jongeren zijn stellingen voorgelegd.

63% van de jongeren vindt dat de functies van sociale media **misbruik maken van de kwetsbaarheden van jongeren**.

58% van de jongeren vindt dat sociale media het **moeilijk maken om zelf te bepalen hoe lang zij ze (lees: sociale media) gebruiken**.

56% van de jongeren vindt dat sociale media **niet of helemaal niet** duidelijk zijn over wat zij (lees: sociale media) doen met hun persoonlijke gegevens.

51% van de jongeren vindt dat sociale media **niet of helemaal niet** eerlijk zijn ontworpen voor jongeren.

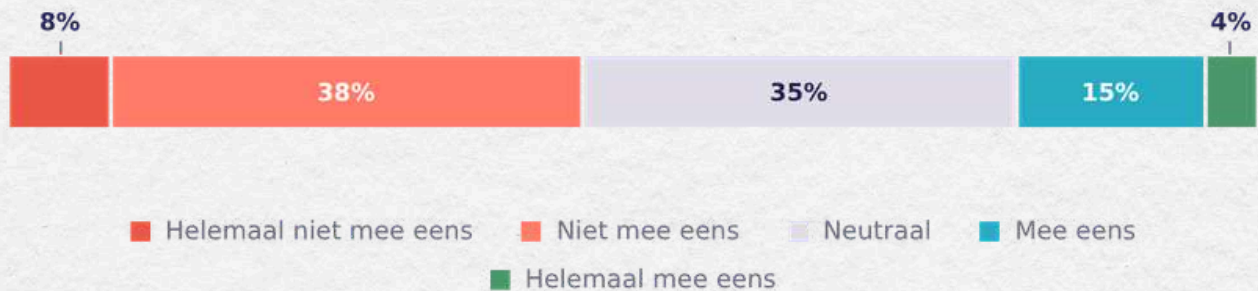
46% van de jongeren vindt dat sociale media hun privacy **niet of helemaal niet** voldoende beschermen.

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

Digitale rechten

Jongeren (13 t/m 18) reageren op stellingen - jongens kritischer op privacybescherming dan meisjes

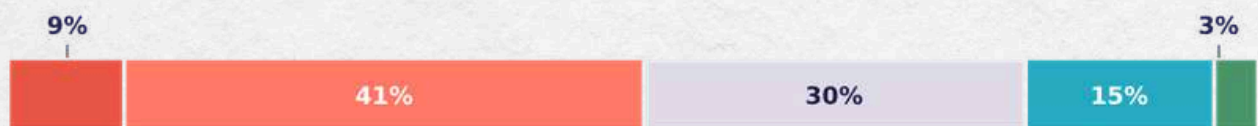
1. Sociale media beschermen mijn privacy voldoende (n=295)

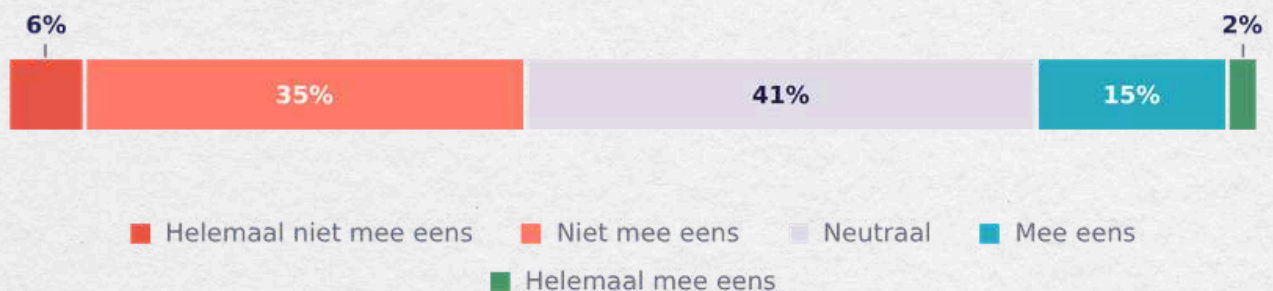
Opvallend: jongens kritischer over privacybescherming dan meisjes

Jongens zijn vaker van mening dat sociale media de **privacy van jongeren onvoldoende beschermen**. **50%** van de jongens deelt deze opvatting, tegenover **41%** van de meisjes.

Jongens (n=156)

Meisjes (n=139)

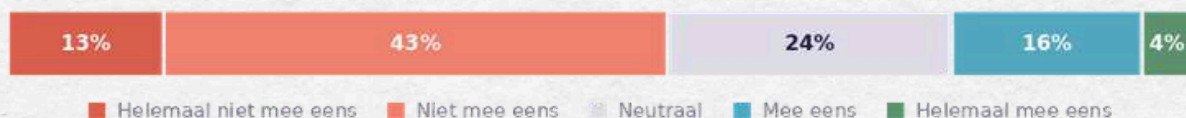

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

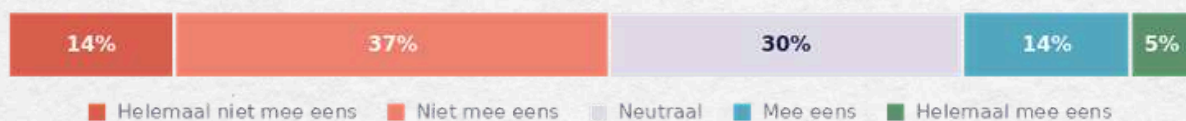
Digitale rechten

Jongeren (13 t/m 18) reageren op stellingen

2. Sociale media zijn duidelijk over wat ze doen met mijn persoonlijke gegevens.

3. Sociale media zijn eerlijk ontworpen voor jongeren.

4. De functies van sociale media maken misbruik van de kwetsbaarheden van jongeren.

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

Digitale rechten

Jongeren (13 t/m 18) reageren op stellingen - jongens meer kritisch op apps dan meisjes

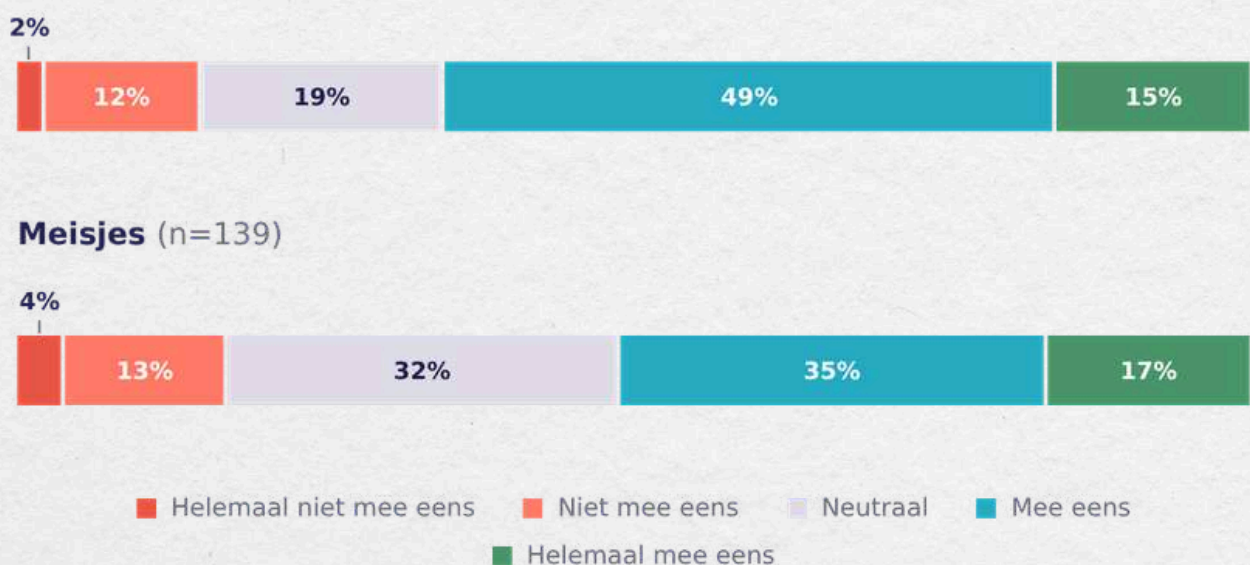
5. Sociale media maken het moeilijk om zelf te bepalen hoe lang ik ze gebruik (n=295)

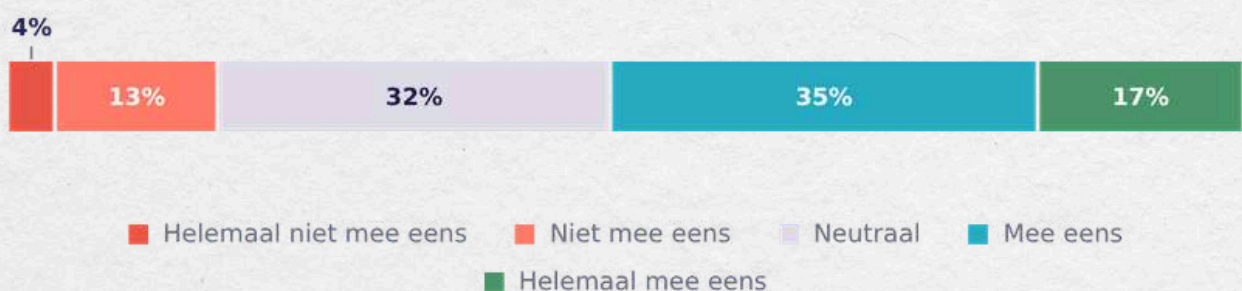
Opvallend: jongens negatiever over apps dan meisjes

Jongens zijn vaker dan meisjes van mening dat sociale media het voor jongeren moeilijk maken om **zelf te bepalen hoeveel tijd zij op sociale media doorbrengen**. Dit geldt voor **64%** van de jongens tegenover **51%** van de meisjes.

Jongens (n=156)

Meisjes (n=139)

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

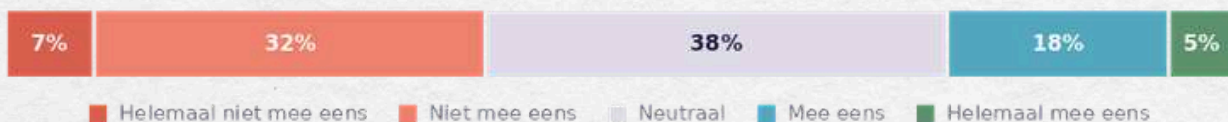
Digitale rechten

Jongeren (13 t/m 18) reageren op stellingen

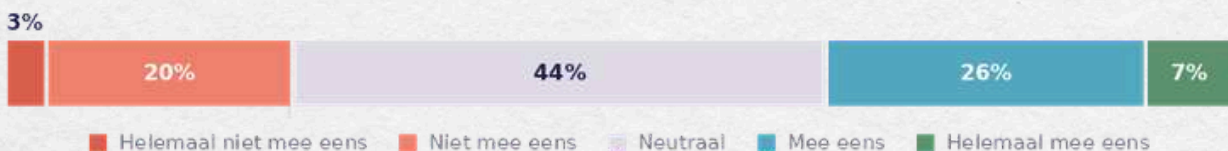
6. Sociale media houden rekening met wat jongeren belangrijk vinden.

7. Sociale media beperken wat jongeren mogen zeggen of delen.

8. Sociale media behandelen sommige groepen jongeren oneerlijk.

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

Jongerenparticipatie

Hoe kijken kinderen en jongeren naar hun rol bij het **ontwerpen van sociale media?**

67% van de kinderen en **65%** van de jongeren vindt het **belangrijk** of **heel belangrijk** dat **jongeren moeten kunnen meepraten** over hoe sociale media worden gemaakt.

Kinderen (10 t/m 12 jaar)

Meepraten over sociale media (10 t/m 12 jaar)

Hoe belangrijk is het voor jou dat volwassenen naar kinderen luisteren over dit thema?

Kinderen moeten kunnen meepraten over hoe sociale media worden gemaakt.

Helemaal niet belangrijk Niet belangrijk Neutraal Belangrijk Heel belangrijk

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=193)

Jongeren (13 t/m 18 jaar)

Meepraten over sociale media (13 t/m 18 jaar)

Hoe belangrijk is het voor jou dat volwassenen naar jongeren luisteren over dit thema?

Jongeren moeten kunnen meepraten over hoe sociale media worden gemaakt.

Helemaal niet belangrijk Niet belangrijk Neutraal Belangrijk Heel belangrijk

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

Jongerenparticipatie

Hoe kijken kinderen en jongeren naar hun rol bij het **reguleren van sociale media?**

65% van de kinderen en **59%** van de jongeren vindt het **belangrijk** of **heel belangrijk** dat **jongeren moeten kunnen meebeslissen** over regels.

Kinderen (10 t/m 12 jaar)

Meebeslissen over regels (10 t/m 12 jaar)

Hoe belangrijk is het voor jou dat volwassenen naar kinderen luisteren over dit thema?

Helemaal niet belangrijk Niet belangrijk Neutraal Belangrijk Heel belangrijk

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=193)

Jongeren (13 t/m 18 jaar)

Meebeslissen over regels (13 t/m 18 jaar)

Hoe belangrijk is het voor jou dat volwassenen naar jongeren luisteren over dit thema?

Helemaal niet belangrijk Niet belangrijk Neutraal Belangrijk Heel belangrijk

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

Leeftijdsbeperkingen sociale media

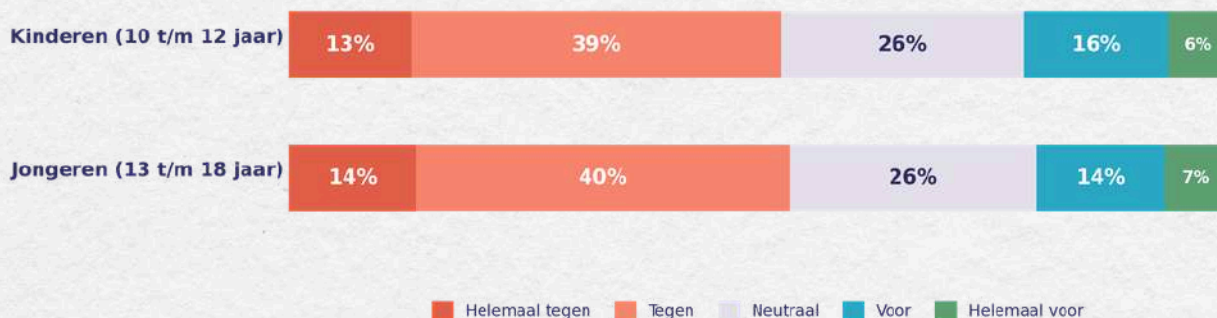
Wat vinden kinderen en jongeren er **zelf** van?

22% van de kinderen (10 t/m 12) is **vóór** een verbod op sociale media onder de 16 jaar. **52%** is er op **tegen**, **26%** staat er **neutraal** tegenover.

21% van de jongeren (13 t/m 18) is **vóór** een verbod op sociale media onder de 16 jaar. **54%** is er op **tegen**, **26%** staat er **neutraal** tegenover.

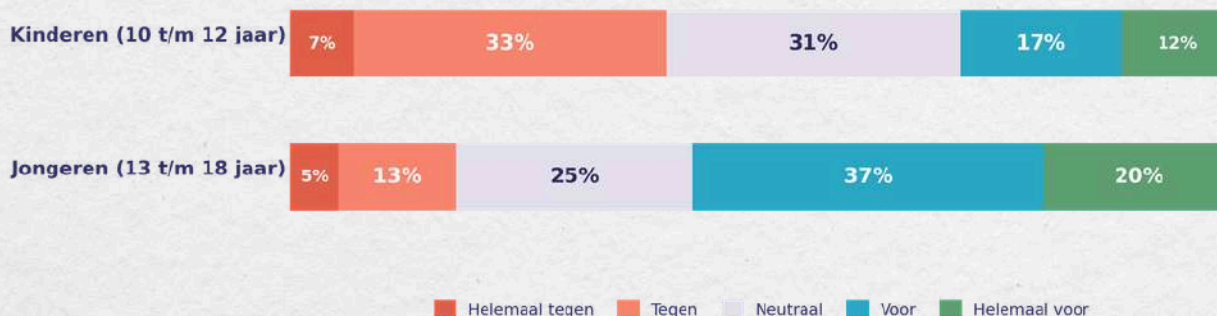
Een verbod op sociale media onder de 16 jaar

29% van de kinderen (10 t/m 12) is **vóór** een verbod op sociale media onder de 13 jaar. **40%** is er op **tegen**, **31%** staat er **neutraal** tegenover.

57% van de jongeren (13 t/m 18) is **vóór** een verbod op sociale media onder de 13 jaar. **18%** is er op **tegen**, **25%** staat er **neutraal** tegenover.

Een verbod op sociale media onder de 13 jaar

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=193)

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

Oplossingen

Wat zou er volgens jongeren gedaan moeten worden zodat hun digitale rechten beter beschermd worden?

Jongeren vinden hun digitale rechten belangrijk, maar hebben niet altijd het gevoel dat deze voldoende worden gerespecteerd. Tegelijkertijd vinden zij het belangrijk om mee te kunnen praten en meebeslissen over onderwerpen die hun digitale leven raken. Daarom vroegen we jongeren ook welke oplossingen zij zien om hun digitale rechten beter te beschermen. Uit hun open antwoorden komen drie duidelijke prioriteiten naar voren:

- Meer transparantie van techbedrijven;
- Strengere regelgeving voor sociale media platforms en ontwikkelaars;
- Betere bescherming van privacy en data.

Duidelijker aangeven wat ze met je info doen, je moet er nu echt goed naar zoeken voordat je het vindt.

Misschien dat iemand beter moet kijken wat op sociale media geplaatst wordt en content controleert of verwijdt.

Jongeren meer wijzen op de rechten die zij hebben.

Eerlijk aangeven wat ze wel en niet doen voor onze rechten.

Meer privacy.

Meer toezicht door de overheid.

Betere regelgeving.

Schermtijd ouders en vrienden

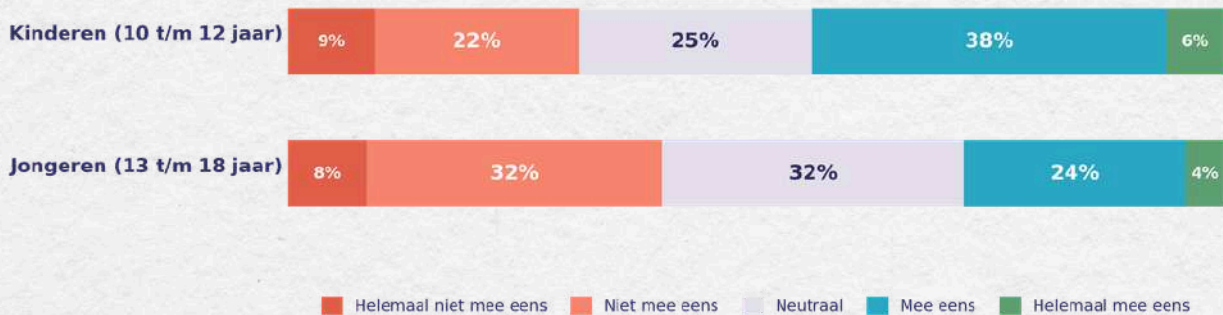
Hoe kijken kinderen en jongeren naar het **sociale media gebruik van ouders en vrienden?**

44% van de kinderen en **28%** van de jongeren vindt dat hun ouders sociale media apps te veel gebruiken.

“Mijn ouders gebruiken te veel sociale media.”

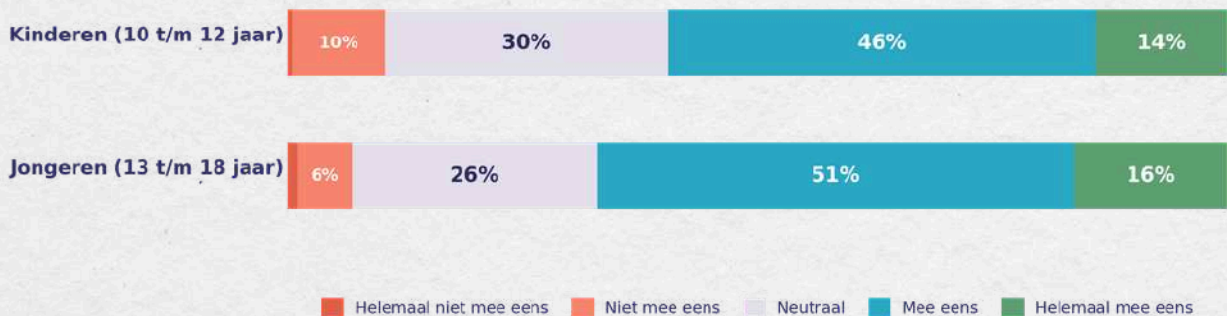
De zin hieronder gaat over het gebruiken van sociale media door je ouders. Ben je het eens of niet?

60% van de kinderen en **67%** van de jongeren vindt dat hun vrienden sociale media apps te veel gebruiken.

“Mijn vrienden gebruiken te veel sociale media.”

De zin hieronder gaat over het gebruiken van sociale media door je vrienden. Ben je het eens of niet?

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=193)

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

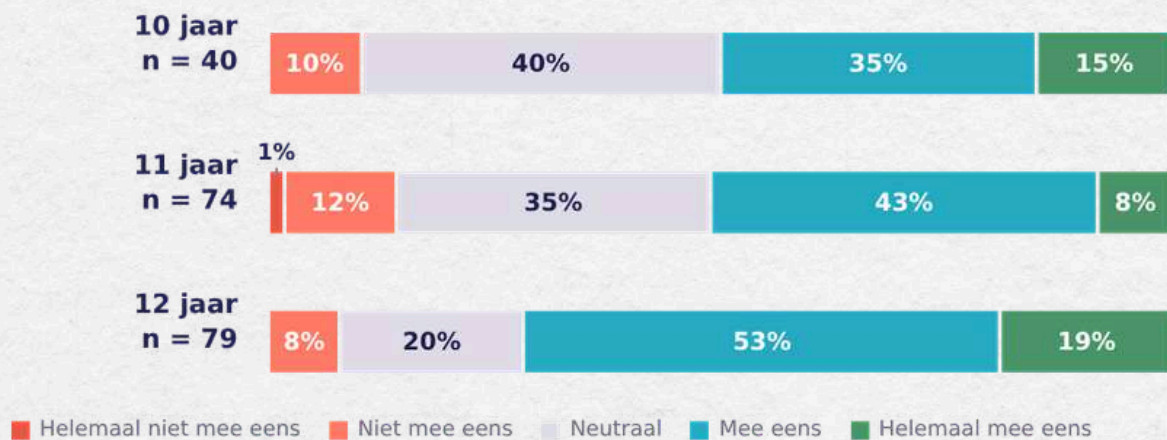
Schermtijd ouders en vrienden

Hoe kijken kinderen en jongeren naar het **sociale media gebruik van ouders en vrienden?**

Opvallend: vooral vanaf 12 jaar kritiek op schermgebruik vrienden

Vooraf vanaf de leeftijd van **12 jaar** valt op dat kinderen **vaker aangeven dat hun vrienden te veel sociale media gebruiken**. Van deze groep geeft **72%** aan dat hun vrienden te veel sociale media gebruiken.

“Mijn vrienden gebruiken te veel sociale media.”

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=193)

Hulpbehoefte

Vinden kinderen en jongeren dat zij **hulp/begeleiding** nodig hebben om beter met hun sociale media om te gaan?

9% van de kinderen (10 t/m 12) en **12%** van de jongeren (13 t/m 18) heeft het gevoel dat zij begeleiding of hulp nodig hebben om beter met sociale media om te gaan.

Hulpbehoefte

Heb je het gevoel dat je hulp of begeleiding nodig hebt om beter om te gaan met je sociale media?

Kinderen (10 t/m 12 jaar)

Jongeren (13 t/m 18 jaar)

■ Helemaal niet ■ Een beetje ■ Neutraal ■ Best wel ■ Heel erg

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=193)

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=295)

Hulp vragen

Bij wie kloppen kinderen en jongeren aan als zij hulp nodig hebben om minder op sociale media te zitten?

“Als ik moeite heb om minder op sociale media te zitten, vraag ik hulp aan mijn ouders.”

Hoe vaak heb je dit al eens gedaan?

“Als ik moeite heb om minder op sociale media te zitten, vraag ik hulp aan mijn vrienden.”

Hoe vaak heb je dit al eens gedaan?

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=195)

Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=306)

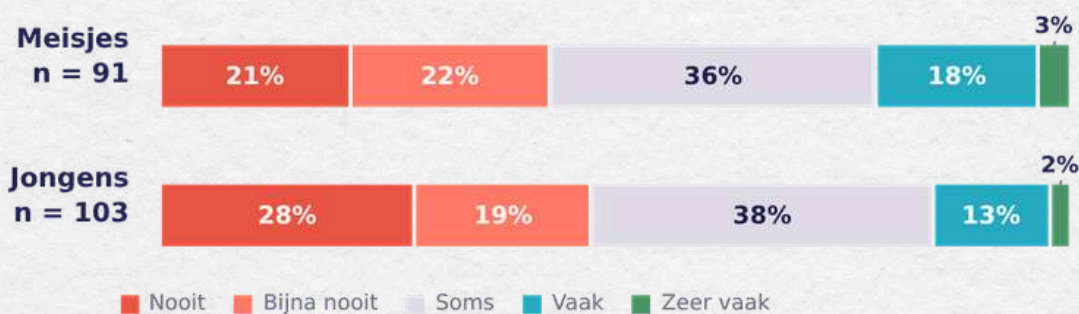
Hulp vragen

Bij wie kloppen kinderen (10 t/m 12 jaar) aan als zij hulp nodig hebben om minder op sociale media te zitten?

Opvallend: meisjes geven vaker aan hulp te vragen aan hun ouders dan jongens

Onder kinderen vragen meisjes vaker hulp aan hun ouders dan jongens. Van de meisjes geeft **21%** aan (zeer) vaak hulp te vragen, terwijl dit bij jongens **15%** is. Beiden vragen minder vaak hulp aan vrienden.

“Als ik het moeilijk vind om minder op sociale media te zitten, vraag ik hulp aan mijn ouders.”

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n = 194)

Afspraken maken

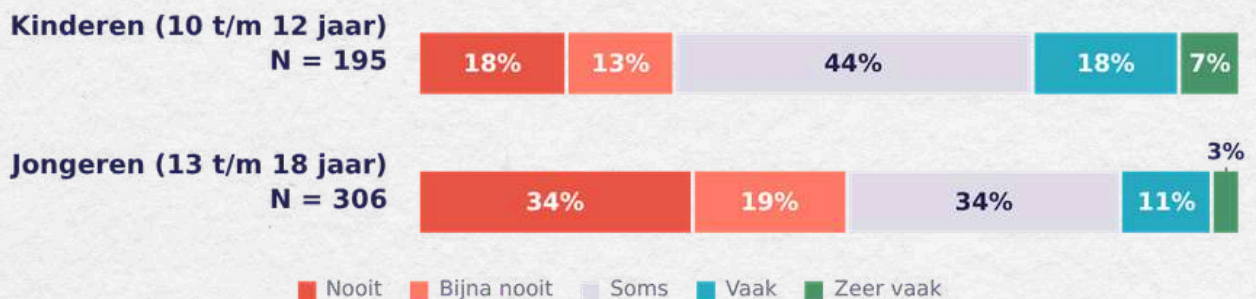
In hoeverre maken kinderen en jongeren **afspraken** met **ouders** om **samen minder op sociale media te zitten**?

Opvallend: kinderen en jongeren maken weinig afspraken met ouders

25% van de **kinderen**, tegenover **14%** van de **jongeren**, geeft aan vaak tot zeer vaak afspraken te maken met ouders.

“Ik maak afspraken om samen minder op sociale media te zitten met mijn ouders.”

Hoe vaak heb je dit al eens gedaan?

Kinderen 10 t/m 12 jaar (n=195)

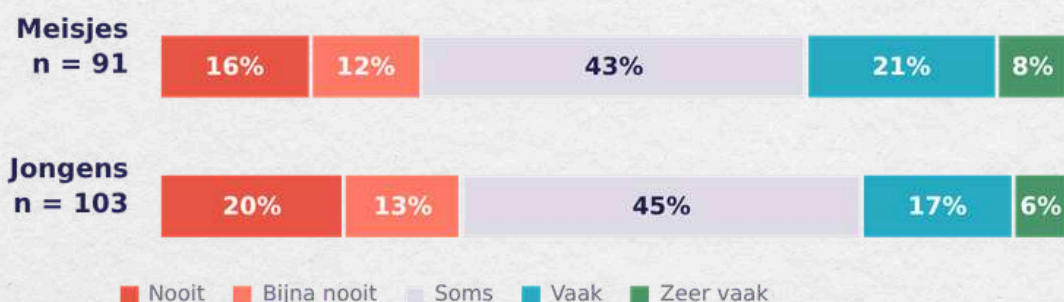
Jongeren 13 t/m 18 jaar (n=306)

Opvallend: bij de kinderen maken meisjes vaker afspraken met ouders dan jongens

Bij de kinderen maken meisjes (**29% vaak tot zeer vaak**) aanzienlijk vaker afspraken met hun ouders dan de jongens (**23% vaak tot zeer vaak**).

“Ik maak afspraken om samen minder op sociale media te zitten met mijn ouders.”

Kinderen 10 t/m 12 jaar (N = 194)

Afspraken maken

In hoeverre maken jongeren **afspraken** met **vrienden** om **samen minder op sociale media te zitten**?

“Ik maak afspraken om samen minder op sociale media te zitten met mijn vrienden.”

Hoe vaak heb je dit al eens gedaan?

Tijdens samenwerken de telefoon wegleggen en in vliegtuig stand.

Soms spreken we samen af dat we gaan slapen of huiswerk maken en niet appen of zo maar soms appen we weer over het huiswerk.

Ja soms spreken we af dat we onze telefoon wegleggen als we samen zijn. En we zeggen ook wel eens tegen elkaar dat we minder moeten scrollen of meldingen uit moeten zetten.

Analyse

Samenvatting interessante resultaten

Wat allereerst opvalt in de resultaten van dit onderzoek zijn de patronen die zich vormen in de resultaten bij jongens en meisjes. Bij de groep jongeren leggen jongens de verantwoordelijkheid voor problemen waar zij tegenaan lopen sterker bij de platformen/systemen zelf. 64% vindt dat sociale media het lastig maken om zelf grip te houden op hun schermtijd (tegenover 51% van de meisjes), en 50% van de jongens vindt dat hun privacy onvoldoende beschermd wordt (tegenover 41% van de meisjes). Bij de groep van kinderen zien we bij meisjes vaker sociale co-regulatiestrategieën gebruiken, zoals hulp binnen het gezin vragen: 21% van de meisjes vraagt (zeer) vaak hulp aan hun ouders, tegenover 15% van de jongens, en meisjes vaker afspraken maken met hun ouders over minder schermtijd (29% versus 22%).

Daarnaast speelt leeftijd een rol. Vanaf hun twaalfde worden kinderen kritischer op het schermgebruik van hun vrienden: 72% van deze groep vindt dat vrienden te veel op sociale media zitten. Dit zou verband kunnen houden met de overgang naar de middelbare school, waar telefoons en sociale media een grotere rol beginnen te spelen.

Tegelijk maken jongere kinderen (10-12 jaar) vaker afspraken met hun ouders over sociale media dan jongeren van 13 tot 18 jaar (25% versus 14%) – de ouderlijke betrokkenheid lijkt dus af te nemen net op het moment dat jongeren aangeven dat sociale media hun kwetsbaarheden uitbuit en hun rechten onvoldoende respecteert.

Deze patronen laten zien dat één-op-één-oplossingen niet volstaan: jongens en meisjes, kinderen en jongeren, hebben elk hun eigen behoeften als het gaat om sociale media. Dat vraagt om maatwerk – in opvoeding, in beleid, en in de manier waarop de platforms zelf ontworpen worden.

Tot slot

Nederland heeft het Kinderrechtenverdrag geratificeerd en zet zich in voor de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's). Toch ervaren nog steeds veel kinderen en jongeren de negatieve effecten van sociale media. Als de rechten van kinderen en jongeren niet worden nageleefd, bestaat de mogelijkheid dat zij minder makkelijk gezond opgroeien. Dit willen wij veranderen.

In dit rapport hebben wij op representatieve wijze de stemmen van 990 respondenten tussen de 10 en 18 jaar gebundeld. Wij luisteren serieus naar wat kinderen en jongeren te zeggen hebben en naar de oplossingen die zij zien. Hiermee bieden wij handvatten aan bedrijven, beleidsmakers en andere betrokken partijen om werk te maken van sociale-mediabeleid, waarbij het perspectief en de zorgen van kinderen en jongeren nadrukkelijk worden meegenomen.

Digitale rechten van kinderen en jongeren onder druk:

- Kinderen (10 t/m 12) geven gemiddeld een 7,8 voor hoe belangrijk zij hun digitale rechten vinden. Een meerderheid van de jongeren ervaart dat deze rechten door sociale media onvoldoende worden gerespecteerd.
- 63% van de jongeren vindt dat sociale media misbruik maken van de kwetsbaarheden van jongeren; 56% vindt sociale media onduidelijk over wat er met hun persoonlijke gegevens gebeurt.
- Jongeren (13 t/m 18) geven gemiddeld een 4,8 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt - wederom een signaal dat jongerenparticipatie tekortschiet.

Kinderen en jongeren reiken hun hand uit en stellen oplossingen voor:

- Sociale media platforms moeten hun apps zo ontwerpen dat ze minder schadelijk zijn voor kinderen en jongeren (78% van de kinderen, 77% van de jongeren).
- Betrek kinderen en jongeren structureel bij het maken van sociale media en de regels daaromheen: een ruime meerderheid wil meepraten en meebeslissen.

Het is tijd voor actie. Daarom werkt State of Youth NL graag samen met verschillende partners.

In gesprek over de stem van kinderen en jongeren? Neem contact op!

Wij danken alle lezers voor hun interesse en hopen dat u met ons de stem van jongeren wilt versterken, zodat álle jongeren mee kunnen praten en mee kunnen doen.

Bijlage

Verdragsartikelen

IVRK - artikel 1 (Definitie van 'kind')

Voor de toepassing van dit Verdrag wordt onder een kind verstaan ieder mens jonger dan achttien jaar, tenzij volgens het op een kind van toepassing zijnde recht de meerderjarigheid eerder wordt bereikt.

Toelichting artikel 1: Definitie van 'kind'

Iedereen die onder de 18 jaar is valt onder dit verdrag.

IVRK - artikel 2 (Non-discriminatie)

Lid 1 Staten die partij zijn, eerbiedigen en waarborgen de in dit Verdrag neergelegde rechten voor ieder kind dat onder hun rechtsmacht valt, zonder enige vorm van discriminatie, ongeacht de ras, huidskleur, geslacht, taal, religie, politieke of andere overtuiging, nationale, etnische of sociale afkomst, eigendom, handicap, geboorte of andere status van het kind of van zijn of haar ouders of wettelijke voogden.

Lid 2 Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om ervoor te zorgen dat het kind wordt beschermd tegen alle vormen van discriminatie of bestraffing op grond van de status, activiteiten, geuite meningen of overtuigingen van de ouders, wettelijke voogden of familieleden van het kind.

Toelichting artikel 2: Non-discriminatie

Alle rechten gelden voor ieder kind, ongeacht armoede of sociale status.

IVRK - artikel 3 (Belangen van het kind)

Lid 1 Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.

Lid 2 De Staten die partij zijn, verbinden zich ertoe het kind te verzekeren van de bescherming en de zorg die nodig zijn voor zijn of haar welzijn, rekening houdend met de rechten en plichten van zijn of haar ouders, wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk voor het kind zijn, en nemen hiertoe alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen.

Lid 3 De Staten die partij zijn, waarborgen dat de instellingen, diensten en voorzieningen die verantwoordelijk zijn voor de zorg voor of de bescherming van kinderen voldoen aan de door de bevoegde autoriteiten vastgestelde normen, met name ten aanzien van de veiligheid, de gezondheid, het aantal personeelsleden en hun geschiktheid, alsmede bevoegd toezicht.

Toelichting artikel 3: Belangen van het kind

Jij hebt recht op je welzijn en om veilig en gezond op te groeien. Alle beslissingen die worden genomen over kinderen moeten de belangen van het kind altijd voorop stellen. Dit geldt voor de overheid, rechters, wetgevers en andere organisaties.

Bijlage

Verdragsartikelen

IVRK - artikel 6 Recht op leven en ontwikkeling

Lid 1 Staten die partij zijn erkennen dat ieder kind het inherente recht op leven heeft.

Lid 2 Staten die partij zijn nemen alle mogelijke maatregelen om, voor zover maximaal haalbaar, het overleven en de ontwikkeling van het kind te waarborgen.

Toelichting artikel 6: Recht op leven en ontwikkeling

Kinderen hebben recht op een zo goed mogelijke ontwikkeling. Armoede mag dit niet belemmeren; de overheid moet maatregelen nemen om voor een zo goed mogelijke ontwikkeling te zorgen.

IVRK - artikel 12 Eigen mening en jongerenparticipatie

Lid 1 De Staten die partij zijn, verzekeren het kind dat in staat is zijn of haar eigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.

Lid 2 Hiertoe wordt het kind met name in de gelegenheid gesteld te worden gehoord in iedere gerechtelijke en bestuurlijke procedure die het kind betreft, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een vertegenwoordiger of een daarvoor geschikte instelling, op een wijze die verenigbaar is met de procedureregels van het nationale recht.

Toelichting artikel 12: Eigen mening en jongerenparticipatie

Jouw mening doet ertoe. Zeker als het over jouw leven gaat, bijvoorbeeld bij wie je wilt wonen als je ouders gescheiden zijn. Of als het gaat over oplossingen voor problemen waar jij tegenaan loopt. Volwassenen moeten actief naar jouw mening vragen en deze serieus nemen. Dit geldt voor de overheid, maar ook voor andere volwassenen. Het maakt niet uit hoe jong of oud je bent.

IVRK - artikel 13 Vrijheid van meningsuiting

Lid 1 Het kind heeft het recht op vrijheid van meningsuiting; dit recht omvat mede de vrijheid inlichtingen en denkbeelden van welke aard ook te vergaren, te ontvangen en door te geven, ongeacht landsgrenzen, hetzij mondeling, hetzij in geschreven of gedrukte vorm, in de vorm van kunst, of met behulp van andere media naar zijn of haar keuze.

Lid 2 De uitoefening van dit recht kan aan bepaalde beperkingen worden gebonden, doch alleen aan de beperkingen die bij de wet zijn voorzien en die nodig zijn:

- a. voor de eerbiediging van de rechten of de goede naam van anderen; of*
- b. ter bescherming van de nationale veiligheid of van de openbare orde, de volksgezondheid of de goede zeden.*

Toelichting artikel 13: Vrijheid van meningsuiting

Dit betekent dat jij het recht hebt om je mening te hebben en delen over verschillende onderwerpen zolang dit niet schuurt met andere rechten. Daarnaast heb je het recht op informatie en om informatie te verspreiden.

Bijlage

Verdragsartikelen

IVRK - artikel 16 Recht op privacy

Lid 1 Geen enkel kind mag worden onderworpen aan willekeurige of onrechtmatige inmenging in zijn of haar privéleven, in zijn of haar gezinsleven, zijn of haar woning of zijn of haar correspondentie, noch aan enige onrechtmatige aantasting van zijn of haar eer en goede naam.

Lid 2 Het kind heeft recht op bescherming door de wet tegen zodanige inmenging of aantasting.

Toelichting artikel 16: Privacy

Ieder kind heeft recht op privacy. De overheid moet kinderen beschermen tegen inmenging in hun privé- en gezinsleven.

IVRK - artikel 17 Toegang tot informatie

De Staten die partij zijn, erkennen de belangrijke functie van de massamedia en waarborgen dat het kind toegang heeft tot informatie en materiaal uit een verscheidenheid van nationale en internationale bronnen, in het bijzonder informatie en materiaal gericht op het bevorderen van zijn of haar sociale, psychische en morele welzijn en zijn of haar lichamelijke en geestelijke gezondheid. Hiertoe dienen de Staten die partij zijn: a. de massamedia aan te moedigen informatie en materiaal te verspreiden die tot sociaal en cultureel nut zijn voor het kind en in overeenstemming zijn met de strekking van artikel 29; b. internationale samenwerking aan te moedigen bij de vervaardiging, uitwisseling en verspreiding van dergelijke informatie en materiaal uit een verscheidenheid van culturele, nationale en internationale bronnen; c. de vervaardiging en verspreiding van kinderboeken aan te moedigen; d. de massamedia aan te moedigen in het bijzonder rekening te houden met de behoeften op het gebied van de taal van het kind dat tot een minderheid of tot de oorspronkelijke bevolking behoort; e. de ontwikkeling aan te moedigen van passende richtlijnen voor de bescherming van het kind tegen informatie en materiaal die schadelijk zijn voor zijn of haar welzijn, indachtig de bepalingen van de artikelen 13 en 18.

Toelichting artikel 17: Toegang tot informatie

Kinderen hebben recht op informatie uit verschillende bronnen. Het gaat dan met name om informatie die bedoeld is om het welzijn, de gezondheid en de ontwikkeling van het kind te bevorderen.

Bijlage

Verdragsartikelen

IVRK - artikel 19 Geweld, mishandeling en verwaarlozing

Lid 1. De Staten die partij zijn, nemen alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen en maatregelen op sociaal en opvoedkundig gebied om het kind te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, lichamelijke of geestelijke verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik, terwijl het kind onder de hoede is van de ouder(s), wettige voogd(en) of iemand anders die de zorg voor het kind heeft.

Lid 2. Deze maatregelen ter bescherming dienen, indien van toepassing, doeltreffende procedures te omvatten voor de invoering van sociale programma's om te voorzien in de nodige ondersteuning van het kind en van degenen die de zorg voor het kind hebben, alsmede procedures voor andere vormen van voorkoming van en voor opsporing, melding, verwijzing, onderzoek, behandeling en follow-up van gevallen van kindermishandeling zoals hierboven beschreven, en, indien van toepassing, voor inschakeling van rechterlijke instanties.

Toelichting artikel 19: Geweld, mishandeling en verwaarlozing

Kinderen moeten beschermd worden tegen alle vormen van geweld, mishandeling en verwaarlozing.

IVRK - artikel 31 Recht op vrije tijd, spel en cultuur

Lid 1 De staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

Lid 2 De Staten die partij zijn, eerbiedigen het recht van het kind volledig deel te nemen aan het culturele en artistieke leven, bevorderen de verwezenlijking van dit recht, en stimuleren het bieden van passende en voor ieder gelijke kansen op culturele, artistieke en recreatieve bezigheden en vrijetijdsbesteding.

Toelichting artikel 31: Recht op vrije tijd, spel en cultuur

Ook kinderen in die niet de nodige middelen hebben of in armoede moeten kunnen deelnemen aan sport, spel en culturele activiteiten.

Bijlage

Verdragsartikelen

IVRK - artikel 32 Economische uitbuiting en schadelijke arbeid

Lid 1 De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind te worden beschermd tegen economische exploitatie en tegen het verrichten van werk dat naar alle waarschijnlijkheid gevaarlijk is of de opvoeding van het kind zal hinderen, of schadelijk zal zijn voor de gezondheid of de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke of maatschappelijke ontwikkeling van het kind.

Lid 2 De Staten die partij zijn, nemen wettelijke, bestuurlijke en sociale maatregelen en maatregelen op onderwijsterrein om de toepassing van dit artikel te waarborgen. Hiertoe, en de desbetreffende bepalingen van andere internationale akten in acht nemend, verbinden de Staten die partij zijn zich er in het bijzonder toe:

- a. een minimumleeftijd of minimumleeftijden voor toelating tot betaald werk voor te schrijven;*
- b. voorschriften te geven voor een passende regeling van werktijden en arbeidsvoorwaarden;*
- c. passende straffen of andere maatregelen voor te schrijven ter waarborging van de daadwerkelijke uitvoering van dit artikel.*

Toelichting artikel 32: Economische uitbuiting en schadelijke arbeid

Kinderen moeten beschermd worden tegen kinderarbeid.

General Comment no. 25 van het IVRK: Over de rechten van het kind in relatie tot de digitale wereld.

Het VN-kinderrechtencomité bespreekt in General Comment nr. 25 hoe Staten de rechten van kinderen uit het VN-Kinderrechtenverdrag moeten waarborgen in de digitale wereld.

Toelichting General Comment no. 25:

Het VN-Kinderrechtencomité stelt dat staten, ouders en scholen kinderen moeten beschermen tegen risico's in de digitale wereld, terwijl zij tegelijkertijd de kansen van internet, zoals toegang tot informatie, onderwijs en participatie, moeten bevorderen. Omdat de digitale omgeving grensoverschrijdend is, is internationale samenwerking noodzakelijk om kinderrechten online effectief te waarborgen.

STATE OF YOUTH

Bijlage

Vragenlijst - Kinderen

👋 Hoi! Ik ben Scrollie! Ik neem je mee door een leuke vragenlijst over sociale media. Jouw mening is superbelangrijk en helpt ons om beter te begrijpen hoe kinderen en jongeren, zoals jij, omgaan met sociale media 📱 👉 Ben je er klaar voor? Dan gaan we beginnen!

👁️ Tijd om Scrollie iets over jou te vertellen!

Hoe oud ben je (je leeftijd)? Noteer alleen het getal.

Wat past het best bij jou? Ik ben een...

- ☐ meisje
- ☐ jongen
- ☐ oik voel me niet alleen meisje of jongen
- ☐ zeg ik liever niet

In welke provincie woon je?

- ☐ Drenthe
- ☐ Flevoland
- ☐ Friesland
- ☐ Gelderland
- ☐ Groningen
- ☐ Limburg
- ☐ Noord-Brabant
- ☐ Noord-Holland
- ☐ Overijssel
- ☐ Utrecht
- ☐ Zeeland
- ☐ Zuid-Holland

Ik zit op de...

- ☐ basisschool
 - ☐ middelbare school
- anders, namelijk:

Als middelbare school →

Op wat voor soort school zit je?

- ☐ VMBO
- ☐ HAVO
- ☐ VWO (Atheneum/Gymnasium)
- ☐ Brugklas (HAVO/VWO)

Anders, namelijk:

Bijlage

Vragenlijst – Kinderen

Geef voor elke app aan of je deze te weinig, of te veel gebruikt. Over het algemeen is de tijd die ik op volgende apps doorbreng...

Antwoordopties:

- ☐ Te weinig
- ☐ Precies goed
- ☐ Te veel
- ☐ Ik gebruik deze app niet

Uitgevraagde apps:

Snapchat
Instagram
TikTok
YouTube
Facebook
BeReal
WhatsApp
X/Twitter
Pinterest
Discord
Twitch
Messenger

Bedankt! Nu weet Scrollie beter welke apps jij gebruikt. Alle apps die je net zag, noemt Scrollie ✨ sociale media ✨. Als er bij de volgende vragen 'sociale media' wordt gezegd, moet je dus denken aan de apps die jij gebruikt. Veel plezier bij het invullen van de volgende vragen! 🎉

👋 Deel 2: Online rechten & steun In dit deel gaat het over jouw rechten als kind. Ieder kind heeft rechten, zodat je goed behandeld wordt.

Je krijgt nu eerst een vraag over digitale rechten op sociale media. 🗝️⚖️🛡️ Een beetje uitleg: Digitale rechten voor kinderen betekenen bijvoorbeeld dat jij online veilig bent en dat je privacy wordt beschermd. Vraag: Hoe belangrijk vind jij jouw digitale rechten?

Slider Heel onbelangrijk → Heel belangrijk | Ik begrijp de vraag niet

De volgende vragen gaan over wie er volgens jou iets zou moeten doen wanneer sociale media problemen veroorzaken voor kinderen en jongeren. 🤔

Wie moet kinderen en jongeren beschermen tegen de negatieve effecten van sociale media? (je mag er meerdere aanvinken)

- ☐ De overheid (de ministers) (1)
- ☐ Scholen (2)
- ☐ Ouders (3)
- ☐ De sociale media apps (4)
- ☐ De kinderen/ jongeren zelf (5)
- ☐ Ik begrijp de vraag niet (6)

Bijlage

Vragenlijst – Kinderen

Geef aan of je voor of tegen deze regels bent.

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal tegen
- ☐ Tegen
- ☐ Neutraal
- ☐ Voor
- ☐ Helemaal voor

→ Een verbod op sociale media onder de 16 jaar

→ Een verbod op sociale media onder de 13 jaar

Sociale media zouden hun apps zo moeten maken dat ze minder slecht zijn voor kinderen en jongeren. Ben je het hier mee eens of niet eens?

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal niet mee eens
- ☐ Niet mee eens
- ☐ Neutraal
- ☐ Mee eens
- ☐ Helemaal mee eens

In het volgende onderdeel gaan de vragen niet over jou maar over de mensen rondom jou zoals: – je ouders – je vrienden.

De zinnen hieronder gaan over het gebruiken van sociale media door je ouders en vrienden. Ben je het eens of niet?

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal niet mee eens
- ☐ Niet mee eens
- ☐ Neutraal
- ☐ Mee eens
- ☐ Helemaal mee eens

→ Mijn ouders gebruiken te veel sociale media.

→ Mijn vrienden gebruiken te veel sociale media.

Heb je het gevoel dat je hulp of begeleiding nodig hebt om beter om te gaan met je sociale media?

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal niet
- ☐ Een beetje
- ☐ Neutraal
- ☐ Best wel
- ☐ Heel erg
- ☐ Ik begrijp de vraag niet

Bijlage

Vragenlijst - Kinderen

De volgende vraag van Scrollie gaat het over de rol van kinderen bij beslissingen over sociale media. 🧒🧒 Hoe belangrijk is het voor jou dat volwassenen naar kinderen luisteren over deze thema's:

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal niet belangrijk
- ☐ Niet belangrijk
- ☐ Neutraal
- ☐ Belangrijk
- ☐ Heel belangrijk
- ☐ Ik begrijp de vraag niet.

→ Kinderen moeten kunnen meepraten over hoe sociale media worden gemaakt.

→ Kinderen moeten mee beslissen over regels (bijvoorbeeld dat sociale media verboden moet worden).

Hoe goed vind je dat er op dit moment naar de mening van kinderen en jongeren in Nederland geluisterd wordt (bijvoorbeeld door de overheid), bij onderwerpen die voor kinderen en jongeren belangrijk zijn? Gebruik de schuifbalk om te antwoorden: (1= helemaal niet goed, 10: heel erg goed)

Slider Helemaal niet goed → Heel erg goed | Ik begrijp de vraag niet

Misschien heb je er al eens aan gedacht om hulp te vragen aan familie of vrienden om minder sociale media te gebruiken! Vertel Scrollie hoe vaak je volgende dingen al eens gedaan hebt.

Als ik het moeilijk vind om minder op sociale media te zitten, vraag ik hulp aan...

Antwoordopties:

- ☐ Nooit
- ☐ Bijna nooit
- ☐ Soms
- ☐ Vaak
- ☐ Zeer vaak

→ Mijn ouders

→ Mijn vrienden

Ik maak afspraken om samen minder op sociale media te zitten (bijvoorbeeld samen telefoon wegleggen) met mijn...

Antwoordopties:

- ☐ Nooit
- ☐ Bijna nooit
- ☐ Soms
- ☐ Vaak
- ☐ Zeer vaak

→ Mijn ouders

→ Mijn vrienden

Bijlage

Vragenlijst - Jongeren

👋 Hoi! Welkom bij deze leuke SpaceTeen vragenlijst over sociale media. Jouw mening is superbelangrijk en helpt ons om beter te begrijpen hoe jongeren, zoals jij, omgaan met sociale media 📱 👉 Ben je er klaar voor? Dan gaan we beginnen!

Hoe oud ben je (je leeftijd)? Noteer alleen het getal.

Wat past het best bij jou? Ik ben een...

- ☐ meisje
- ☐ jongen
- ☐ iets anders, namelijk
- ☐ zeg ik liever niet

In welke provincie woon je?

- ☐ Drenthe
- ☐ Flevoland
- ☐ Friesland
- ☐ Gelderland
- ☐ Groningen
- ☐ Limburg
- ☐ Noord-Brabant
- ☐ Noord-Holland
- ☐ Overijssel
- ☐ Utrecht
- ☐ Zeeland
- ☐ Zuid-Holland

Op wat voor plek woon jij? Let op, je mag hier meerdere antwoorden kiezen als dat bij jou past!

- ☐ Ik woon op loopafstand van bos
- ☐ Ik woon op loopafstand van het platteland
- ☐ Ik woon in een stad
- ☐ Ik woon in een dorp

Ik zit op de...

- ☐ basisschool
- ☐ middelbare school
- anders, namelijk:

Welke opleiding doe je (of heb je als laatste gedaan)?

- ☐ VMBO
- ☐ HAVO
- ☐ VWO (Atheneum/Gymnasium)
- ☐ MBO
- ☐ HBO/ Hoge school
- ☐ WO/ Universiteit
- Anders, namelijk:

Bijlage

Vragenlijst - Jongeren

Geef voor elke app aan of je deze te weinig, of te veel gebruikt. Over het algemeen is de tijd die ik op volgende apps doorbreng...

Antwoordopties:

- ☐ Te weinig
- ☐ Precies goed
- ☐ Te veel
- ☐ Ik gebruik deze app niet

Uitgevraagde apps:

Snapchat
Instagram
TikTok
YouTube
Facebook
BeReal
WhatsApp
X/Twitter
Pinterest
Discord
Twitch
Messenger

Bedankt! Alle apps die je net zag, noemen wij vanaf nu ✨ sociale media ✨! Als er bij de volgende vragen 'sociale media' wordt gezegd, moet je dus denken aan de apps die jij gebruikt. Veel plezier bij het invullen van de volgende vragen! 🎉

Dit is DEEL 2 van de vragenlijst. Hier gaat het over digitale rechten, verantwoordelijkheid en steun. In dit deel gaat het over iets heel belangrijks: jouw rechten als jongere! Ieder kind en jongere heeft rechten, die ervoor moeten zorgen dat je altijd goed behandeld wordt. Er zijn ook speciale rechten voor kinderen op sociale media: dit noemen we DIGITALE RECHTEN! 📱

Hieronder staan een paar stellingen over digitale rechten op sociale media. 🗝️⚖️🛡️ Geef aan in hoeverre jij het ermee eens bent.

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal niet mee eens
- ☐ Niet mee eens
- ☐ Neutraal
- ☐ Mee eens
- ☐ Helemaal mee eens
- ☐ Ik begrijp de vraag niet

Stellingen:

- Sociale media beschermen mijn privacy voldoende.
- Sociale media zijn duidelijk over wat ze doen met mijn persoonlijke gegevens.
- Sociale media maken het moeilijk om zelf te bepalen hoe lang ik ze gebruik.
- Sociale media zijn eerlijk ontworpen voor jongeren.
- De functies van sociale media maken misbruik van de kwetsbaarheden van jongeren.

Bijlage

Vragenlijst - Jongeren

Wat zou er gedaan moeten worden zodat jouw digitale rechten beter beschermd worden? Weet je het niet, geen probleem, dan mag je deze vraag open laten!

De volgende vragen gaan over wie er volgens jou iets zou moeten doen wanneer sociale media problemen veroorzaken voor kinderen en jongeren. 🤔

Wie moet jongeren beschermen tegen de negatieve effecten van sociale media? (je mag er meerdere aanvinken)

- ☐ De overheid (de ministers)
- ☐ Scholen
- ☐ Ouders
- ☐ De sociale media apps
- ☐ De jongeren zelf

Geef aan of je voor of tegen deze regels bent. 🚫

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal tegen
- ☐ Tegen
- ☐ Neutraal
- ☐ Voor
- ☐ Helemaal voor

→ Een verbod op sociale media onder de 16 jaar

→ Een verbod op sociale media onder de 13 jaar

Sociale media zouden hun apps zo moeten maken dat ze minder slecht zijn voor kinderen en jongeren. 💡 Ben je het hier mee eens of niet eens?

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal niet mee eens
- ☐ Niet mee eens
- ☐ Neutraal
- ☐ Mee eens
- ☐ Helemaal mee eens

In het volgende onderdeel gaan de vragen niet over jou maar over de mensen rondom jou zoals: - je ouders - je vrienden.

De zinnen hieronder gaan over het gebruiken van sociale media door je ouders en vrienden. Ben je het eens of niet?

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal niet mee eens
- ☐ Niet mee eens
- ☐ Neutraal
- ☐ Mee eens
- ☐ Helemaal mee eens

→ Mijn ouders gebruiken te veel sociale media.

→ Mijn vrienden gebruiken te veel sociale media.

Bijlage

Vragenlijst - Jongeren

Sociale media zouden hun apps zo moeten maken dat ze minder slecht zijn voor kinderen en jongeren. 💡 Ben je het hier mee eens of niet eens?

- ☐ Helemaal niet mee eens
- ☐ Niet mee eens
- ☐ Neutraal
- ☐ Mee eens
- ☐ Helemaal mee eens

In deze vraag gaat het over de rol van jongeren bij beslissingen over sociale media. 👧👦 Hoe belangrijk is het voor jou dat volwassenen naar jongeren luisteren over deze thema's:

Antwoordopties:

- ☐ Helemaal niet belangrijk
- ☐ Niet belangrijk
- ☐ Neutraal
- ☐ Belangrijk
- ☐ Heel belangrijk
- ☐ Ik begrijp de vraag niet.

→ Kinderen moeten kunnen meepraten over hoe sociale media worden gemaakt.

→ Kinderen moeten mee beslissen over regels (bijvoorbeeld dat sociale media verboden moet worden).

Heb je het gevoel dat je hulp of begeleiding nodig hebt om beter om te gaan met je sociale media?

Antwoordopties

- ☐ Helemaal niet
- ☐ Een beetje
- ☐ Neutraal
- ☐ Best wel
- ☐ Heel erg
- ☐ Ik begrijp de vraag niet.

Bijlage

Vragenlijst - Jongeren

In deze vraag gaat het over de rol van jongeren bij beslissingen over sociale media.

Hoe belangrijk is het voor jou dat volwassenen naar jongeren luisteren over deze thema's:

Antwoordopties

Jongeren moeten kunnen meepraten over hoe sociale media worden gemaakt.

- ☐ Helemaal niet belangrijk
- ☐ Niet belangrijk
- ☐ Neutraal
- ☐ Belangrijk
- ☐ Heel belangrijk

Jongeren moeten mee beslissen over regels (bijvoorbeeld dat sociale media verboden moet worden).

- ☐ Helemaal niet belangrijk
- ☐ Niet belangrijk
- ☐ Neutraal
- ☐ Belangrijk
- ☐ Heel belangrijk

Hoe goed vind je dat er op dit moment naar de mening van kinderen en jongeren in Nederland geluisterd wordt (bijvoorbeeld door de overheid), bij onderwerpen die voor kinderen en jongeren belangrijk zijn? Gebruik de schuifbalk om te antwoorden: (1= helemaal niet goed, 10: heel erg goed)

Slider Helemaal niet goed → Heel erg goed | Ik begrijp de vraag niet

Misschien heb je er al eens aan gedacht om hulp te vragen aan familie of vrienden om minder sociale media te gebruiken! Hoe vaak heb je de volgende dingen al eens gedaan?

Als ik het moeilijk vind om minder op sociale media te zitten, vraag ik hulp aan...

Antwoordopties:

- ☐ Nooit
- ☐ Bijna nooit
- ☐ Soms
- ☐ Vaak
- ☐ Zeer vaak

→ Mijn ouders

→ Mijn vrienden

Bijlage

Vragenlijst - Jongeren

Ik maak afspraken om samen minder op sociale media te zitten (bijvoorbeeld samen telefoon wegleggen) met mijn...

Antwoordopties:

- ☐ Nooit
- ☐ Bijna nooit
- ☐ Soms
- ☐ Vaak
- ☐ Zeer vaak

→ Mijn ouders

→ Mijn vrienden

Helpen jij en je vrienden elkaar ook nog op andere manieren om minder sociale media te gebruiken? Dit kunnen bijvoorbeeld afspraken zijn die jullie maken als jullie samen zijn, of tips die jullie hebben voor elkaar. Schrijf het dan hier op!

STATE OF YOUTH

